

Pal o Grošo kralis

Vyprávěl pan Štefan Gorol' v Novém Boru. Nahrála Milena Hübschmannová (MH).
(Přepsal Pavel Kubaník s asistencí Evy Zdařilové)

Kaj sas, kaj na sas, sas jekh kralis. Ole kralis sas trin rakle, ale ta so, te duj sas godaver a jekh dilino. Koda dilino nič na kerlas, ča pal o bov paštolas. Akala duj rakle phenen le dadeske:

„Dado, šun, imar sam dospela murša, visogalindam e vojna avri, kamahas romňen.“

„Ta šunen, mre čhave, darav man tumen te mukel andro svetos. Me sar somas kajso terno sar akanake tumen, andre kajse berša, ta,“ phenel, „dži o frištikos andom rupuno konaris pal o rupuno verchos, dži o dilos andom čisto dijamentiko konaris pal o dijamentiko verchos, a somnakuno andom ke račate pal somnakuno verchos. Me somas kajso murš. A hin man mek avri tel miri oblaka kajso bar, kaj te koda bar tumen thovna pro phiko, ta na darav man vaš tumenge, šaj tumen mukav andro svetos. A te na hazdena, andro svetos tumen našti mukav.“

„No ta av, dado, sikav.“

Gejle avri, gejla o nekphureder, chudňa, hazdňa le dubidu pro phiko. Gejla o maškaruno, chudňa, hazdňa. O dilino ča pridikhel pes.

„No tak šunen, mre čhave, aven adaj manca andre miri maštaľňa, len peske,“ phenel, „avri, save kamen grajen, kiden grajen, šabla, love, gada a džan Devloreha.“

Občumidne la da, le dades, ile pes a džan, so šaj džan. Ta džan, so šaj džan, imar trin berš kheral, sar la da le dades na dikhle. A furt džan.

Akana Dilino uštel pal o bov a phenel le dadeske kavka, la dake:

„Dikhes mamu, the tu, dado, sar mange namištes kerďan, tumen, dikh, phure manuša, me terno murš, le phralen bičhadan andro svetos, me korkoro khere, mange smutno, me tumare lava na mušinav te šunel, s'odoj tumen dujdzene la daha vakeren. Kanake so me kerava?“

„Ej, tu dilineja, av cicho!“ o dad leske. „Tut najradeder dikhav,“ phenel, „tu miro čhavoro,“ phenel, „nek- tu nemileder sal mange čhavoro, tu mek paš mande,“ phenel, „tiš na kerďal mek na (po krišku), sar na thodál,“ phenel, „ta

kaj tut šaj mukav andro svetos! L'il na prindžares, te genel na džanes, so tuke-av rado, kaj sal paš mande!“

„Dado, man mušines te mukel! Bo te na, kerav mange šmerca.“

E daj o dad pes daradne, duminde, hoj čačipen avka sar ov vakerel:

„Ta šun, tu dilineja, av arde!“ ile les andre kolnica, „No le kale grajes peske, oda me man darekana- the kaleha všadzi dodžaha, te pre kada beše-ha.“

Les diña zvlašť love, šabla leske delas, so mek darekana le kraliskere phu-reskero dad vojinelas laha pro vojni:

„Kadi tuke le, šabla.“

„Na, dado, mange na kempel aňi kadi šabla, man hin kode,“ phenel, „pro pados,“ phenel, „aver ajsi,“ phenel, „miri šabl'ica,“ phenel, „kodi mange lava.“

Ajsi harzavimen, kirňi šabla peske i'la, opasinda šeleha pes, gejla andro mo-čaris, chudňa kajse grastores, kaj perkerel takoj pal o pindre. Ila a džal. O dad cholatar scirdňa o firhangi pre oblaki tele, kaj na kamla te dikhel, sar ov džal, the e daj.

Džal teleder foroske, phučel lestar o grajoro:

„Oča, Jaňičku riřirina, ohladin pes, či dikhes le dadeske mek o kominos?“

Ohladinel pes, phenel:

„Dikhav.“

„No ta mek avas dureder.“

???: ()

No ta asa, no, ta so. Phure dadestar asas, čhaje, diča!

No akanakes on džan mek dureder.

„No akanake pes ohladin.“

Ohladinel pes.

„Imar na dikhav,“ phenel.

„Thov mange andro pravo kan o angušto.“

Thoda leske, cirňa leske avri čisto somnakuno khosnoro.

„Obkhos man andre celo razos.“

Obkhošta les - čisto somnakuno kobercos pro graj. Somnakuno šedlos (pre leste), somnakune gada, somnakuňi šabla, kavka leske čakovos pro šero.

A phenel:

„Sar kames, kaj tuha te džav, Janku riřirina?“

„Avka manca,“ phenel, „tatošku miro džā, kaj so jekhvar chuṭeha a masovar andro phrala te avav, kaj imar trin berš na dikh'om.“

So jekhvar chučila, masovar imar andro phrala imar sas.

„Ej, del tumenge o Del lačo đives,“ phenel, „phralale.“

„Del the tuke, tu Dilineja, kana pes kheral muklal?“

„Aaa, phralale, mek le dadeha tosara hladovo frištikos chalom!“

Dikhen, kaj dilines vakerel - ov čačipen vakerlas, on duminde, hoj dilines vakerel. Ta ()

„Chalal frištikos - amen imar trin berš kheral džas? Tu mek hladovo frištikos le dadeha tosara chalal? Ta sig sigate, Dilineja, de te chal, bo,“ phenel, „bokhale sam!“

„A,“ phenel, „me mek pre miro chaben aňi o vast na thod'om, phralale, a tumenge tiš te chal lestar na dava.“ Phenel: „Te kamen, aven andre karčma, arakhen karčma, sa, so chana, pijena, sa počinava. Ale mire chabnastar tumen na dava.“

No vakeren peske o phrala dujdžene:

„Kajse dilineha šaj pes darekhaj mukēs andro svetos? Dikhča les mek chaben, love hin. Amenge dela te merel bokhatar. No tak so keraha?“

Ile pes, gele andre karčma:

„Čhindeja, del tuke o Del lačo đives!“

„Del the tuke o Del,“ phenel, „tu,“ phenel, „Janku ritirina, so kames?“

„Nič na phučas, ča savo nekfeder chaben! De mire phralen te chal te pijel! So chana, pijena, sa počinav.“

Chale, pile, čalile.

„Keci počinav?“

„Kajci the kajci.“

Ila, počinda. No avle avri, vakeren peske o phrala:

„No ta so keraha kanakes?“ Kola duj godaver.

„Ta nič na keraha, ča avas khere.“

„A te amendar phučela o dad, hoj kaj o Dilino, či les dikh'lam, so phenaha?“

„() Hoj andro jekh veš chahas o dilos, jov amenca chalas, avle o- o ruva, chale les, amen odenašlam. Aver pomoca amen nane.“

„O dad amenge,“ phenel, „na pačala!“

„Ta te pačala, mištes, a te na pačala, the avka mištes!“

Avle khere, trin beš pale avnas khere. Avle khere, phučel o dad lendar:

„Le dilines dikhlan?“

„Dikhlam, dado.“

„Ta kaj hin- les mukhlan?“

„Aaa, dado, chahas andre jekh veš o dilos, avle o vilki, igen but vilki, ta amen pes viratindam, denaštam, a les chale o ruva.“

„Nič, klučarina, av arde! Andre bertena lenca! Te ov niğda na avla khere, len andal e bertena niğda avri na mukava- andal e bertena niğda avri. Furt be- šena, pokla n'avla o Dilino. A te o Dilino niğda n'avla, ta jon odi mi bešen furt do šmerci.“ No () ande bertena, no kada mukaha a džaha pal o Dilino.

O Dilino sar čala, pila tiž andr'odi karčma – phučel lestar o grajoro:

„No, Janku riřirina, hin trin droma, savo drom peske vikides?“

„Ale šun adej, na vikidaha pro seri o droma, rovno furt manca dž.“

Phenel leske o grajoro:

„Janku riřirina, dikh andre mire jakha.“

Dikhla leske jakha, le grajeske, kerade apsa perkeren andal o jakha. No nič, nakloňinda o šero pro graj a džal perdal jekh veš, kaj berš džalas perdal koda veš a na dikhla mek dos čiriklores te zapiskinel. Kaj avla, kaj na, avla pre jekh luka. Kajsı dindardı, sar leskere jakha dur dikhen a sar buchles. Dikhel kodoj, čisto rupuno mostos. Phenel:

„Janku riřirina, so dikhes kadej?“

„Dikhav kadaj jekh dijamentiko mostos, a dikhav so rupuňi čar, a andre odi rupuňi čar pes pasinel rupuno zajacos.“

„Opasin tuke mištes e šablica, man kadaj priphand a dž, terđuv agor le mostoske.“

Gejla te terđol pro agor mostos, jekhvar dikhel, dvanacšerengero šarkaňis andro luftos perel leske- pre leste.

„Hej,“ phenel, „Janku riřirina, mek andre la dakero per salas, sar me džanás, kaj tu man pre kada mostos užareha. Imar tut,“ phenel, „čav.“

„Aaa,“ phenel, „tu šarkaňina, dikh, so som za manuš!“ Avka vakerel: „Šablo miri, andro luftos leske jedenas šere odčhin! A jekheha mi perel mange tel o pindre!“

Imar pes koda ačhila.

„No dikhes,“ phenel, „tu šarkaňina! Me som kajso manuš, hoj mange na za- ležinel pre tiro dživipen. Dikh, so som za manuš! Šablo miri, skide savore šere,

prithov leske, mi pribaron pale,“ phenel, „šun, engedinav tuke o dživipen a dža tire dromeha.“ O Jankus () le šarkaņiske.

O šarkaņis phenel:

„Ou, ta kavka na, phrala. Dikhav, kaj sal miloserdno manuš, kaj mange o dživipen diñal pale, ta me tut mušinav te obdarinel mire darunkoha.“

„A soha man tu šaj obdarines, tu šarkaņina?“

„Soha? Le kadi pištalka. Te pre tute ela phares a zapiskineha pre late, ta dvanač regementi kajse slugadža sar me, šarkaņa, sa tuke andro pozora terđona, a so pheneha, sa tut šunena.“

„Či šaj jel čačipen, so tu vakeres, šarkaņina?“

Zapiskindā, dikhel, čačipen!

„Mište,“ phenel.

No, ačh devleha, dža devleha. No phenel leske o Janku riřiris ole grajoreske:

„Tatošku miro, dikhes, te geļamas khere, na džanļamas nič, avka imar jekh svetos džanas, so pes vodzinel amenca! Ta sar kames, džaha khere?“

„A ta kaj! Mek jekh berš džaha.“

Džan dureder jekh berš. Paļi ñikas na dikhle, perdal jekh veš džalas. Avļa pre jekh čista imar dijamentiko luka. Odoj pohotove avka arakhļa mostos, zajacos, dijamentiko čar, terđol peske pro agor mostos. Avel kija leste o šarkaņis. Imar bištheštar šere!

„He, Janku riřirina, mek andre la dakero per salas, sar me džanavas, že tu man pre kada mostos užareha! Imar tut,“ phenel, „kanake chav. Kerđal mire phraleha špasos, ale me tuha kerava akanake me špasos!“

„Ha, ha ker sar kames!“

„Šabļo miri, adaj uže leske odčhin biš šere! A šerenca mi perel mange tel o pin-dre. No, šarkaņina, šun arde,“ phenel, „egedinđom le phraleske dživipen, engediná he tuke. Šabļo skide, prithov pale.“

„Ej,“ phenel, „džanes so,“ phenel, „tu Janku riřirina, mek ajse manušes miloserdnones sar tut na dikhļom pro svetos! Tuke na zaležinel pro dživipen.“

„Bizo, hoj na. Šun, me som kajso, mi dživel sako, mek () pro svetos. Me na ubližindom ñikaske, dikhes, savo som manuš, no he te ačh devleha, dža tire dromeha.“

„Na,“ phenel, „diņa tut miro phral pištalka, me tut dava mek sa feder. Le kadi

pištalka. Pre late jekhvar zapiskineha, bištheštar regementi kajse slugadža sar me andro pozora, a so kameha, savoro () tuke vi()ena avri.“

„No či šaj jel čačipen?“ zapiskinda – čačipen kaja. Imar duj pištalki leske.

No akanakes imar o grajoro sar phučel:

„No ta sar akanakes kames? Imar sal baro vitejzisa! Janku riřirina, avas khere.“

„Na, mek jekh berš džaha.“

Ta mek jekh berš džanas. Avle opre čisto somnakuři luka. Ta the kodej kavka kerđža. Imar trandašerengero šarkařiis avla kija leste. Ta phenel:

„Kerđal mire phralenca, () lenge o dživipen, aľe man milost'a imar pre tute na ela, tut imar chav kanakes.“

„Ale,“ phenel, „tu mange na kereha nič.“

The leske kavka kerđa, isto leha tiš. Avka isto sar le phralenca kerđa, the leha avka kerđa. The leske diňa pale o dživipen, ta jov les diňa odi pištalka, a kanakes lestar o grajoro phučel:

„No ta kanakes sar?“

„Ta sar,“ phenel, „ta mek jekh berš džaha. Mek jekh berš a pal koda berš imar visaľuvaha khere kijo dad kije daj.“

No ta mišto, ta mek džanas jekh berš. Kaj avla, kaj na, pre jekh luka. Avla pre jekh luka, aľe so te odoj na dikhel nič – nič leskere jakha na dikhle, ča jekhe phure manušes, imar le šereha razinlas. Trin šel berš leske sas. Le pindrendar dži ko šero mochoha obarardo sas. A kajci džvirina, save ča hin pro svetos – kachňa, pulki, kački, papiňa, savore džvirina pes pr'oda- odi luka pasinlas. Avel kij'oda phuro gadžo, koda Jankus riřiris, phenel:

„Đedušku miro,“ phenel, „papu,“ phenel, „so tu kade kala džvirinaha keres? Kaj tu la raři trades? Te me ake na dikhav,“ phenel, „žadna kurňiki, žadna chlivki na dikhav. Kaj tu raři- raři kada thoves? Kada- kada- kadi hadzina?“

„Ale,“ phenel, „kaj natradav! Maj akanake, dičha, avla – maj demela dešu-duj ori – maj avla e ježibaba, so jepaš bul podhazdel, tel lakeri jepaš bul – jekh regimentos slugadža avri avel!“ A phenel: „Hin la duj ruri a duj piski. Pre duj hlavňe avel, te koda sa natradav, a jekhvar pre koda dilos, sa joj kada chal. A Je-žišku, kaj tut garuvava?“ Ta phenel: „Maj adaj hiři, ta the tut andre peste tire grajoreha scirdela. The tut chala.“

„Ale,“ phenel, „đedušku, ma dara pes nič! Le grajores phandava kadaj ča,“ phenel, „kijo veš, a me man garuvava a dikhava, so oda joj kerel.“

„No ta sar kames.“

Avla, jekh piskos andre phuv, jekh andro ņebos, duj pre duj ruri sas late, odoj lake tradna, koda sa chala. Mek jepaš regementos – e bul podhazdna – a jepaš regimentos slugadža čhida andal peste avri. Ježišku drahi, kana jekhvar cirdna avri e šabla, chutila ke late, sa la čhingerda pre čisto gomboda:

„Dedušku, akanake tu mange phen, bo tu imar but berš džives, či mek hin zoraleder murš pro svetos, zoraleder manuš sar me?“

„O, bizo, kaj hin! Tutar mek hin jekh.“

„A sar pes vičinel?“

„Ou pes vičinel, te kames te džanel, tu Janku riřirina, Grošo kral. Les hin,“ phenel, „kavka, hoj o Del peršo a ov pal o Del aver.“

A phenel:

„Kaj les arakhava?“

„Ta šun adej, kaj les arakheha. Le kadi phabaj, zakul'in la angle peste, e phabaj tut lidžala dži kodej. Ov imar tut avri,“ phenel, „užarla.“

Mištes, ila pes a džal. Le grajores odoj mukla. Avla odoj, no o Grošo kralis užarel avri. Avel o Jankus riřiris ke leste, no phenel: „Del tuke o Del lačno džives, tu Grošo kralina.“

„Del the tuke o Del, tu Janku riřirina,“ phenel, „so avlal?“

„Avlom pes tuha te marel.“

„Tu manca!“

Ov ila sig sigate kodi pištalka andal e torbica, zapiskinda pre kola regementi slugadža, ov čhida oda Grošo kralis trin raňa ča kavka pomlacinda len a imar sa pre phuv. The les zamlacinda. Avka sar mato manuš, kaj avel andal e karčma khere.

„No,“ phenel, „so tuke phenás?“

Avla koda Janku riřiris ke koda phuro manuš pre kodi luka, kaj pasinlas kola hadina. Phenel:

„No dikhes, so tuke vakerás,“ koda dzeduško leske phenel, „kaj mek hin tutar zoraleder manuš! Akanake,“ phenel, „našti denašes, pre jepaš drom tut dochudela a pre jepaš drom tuke šmerca kerla! Ale dža pale, ale ma phen, kaj me tut kajsi rada diňom. Phen, kaj avlal pale, kaj th'avka pe na daras!“

No tak avla pale. Avla pale, phenel leske o Grošo kralis:

„Ta so avlal pale?“

„Avlom, th'avka pes tutar na darav!“

„No tak dikhav, hoj sal šmelo murš! Ta šun tu Janku riřirina, tu kames kaj-si zor sar man hin?“

„Ta bizo, kaj kamav!“

„Ta šun, peršo ela o Del, me pal o Del aver, a tu až aveha trito, te koda mange vibavineha avri, so me tuke phenava.“

„Ta phen so.“

„Me tužinav ciknonevarbatar pal e Švetsko krasa. Te tu mange la aneħa, kaj te jel miri romņi, ta,“ phenel, „kajso aveħa zoralo sar the me.“

„A deħa,“ phenel, „mange pandž minuti te rozmišlinel?“

„Dava.“

„Ta šun,“ phenel, „adaj. Te tu mange kereħa kajsi šifa, ta akor me tuke ola Švetsko krasa anava. Sar mire jakħa džindžardes dikħen a sar buchles. Andr'odi šifa man te jel trin sorti pochtana. Rup, somnakaj, dijamantos. T'akor me džava. A mek tiri hudba man pro odchodos mušinel mange te bi maršos te zabašavel.“

No mištes, imar sa pes ačhiħa. Imar ov džal. Sar avħa imar okoj pro than, vip-ņinda pes leske andr'oja loħa o strojos, kerħa peske avri šatros, diħa pro vi-boris te zahlašinel, že oda avħa andal pervo krajina ande štarto krajina manuš latka te bikenkerel, romņaduņi latka. Kas hin zajem, mi avel peske te cinel.

Mindar e Švetsko krasa bičħada peskere frajcemirken:

„Džan a mange cinen šukar latka pre- pro ġada.“

On avle, dikhle, rup, somnakaj. Ta the len sas rup the somnakaj andre len-gero krajos. O dijamantos ġaruda. On avle, ta leske sa rozčivkerde. Ov pre lende chudħa te vičinkerel:

„Šunen, so tumen mange rozčivkeren miro materijalos! Man kada but love mol!“

On, kola frajcemirki leske phende kavka:

„Pes dodžanla amari Švetsko krasa, hoj tu kajse pochtanenca kadaj avħal te bikenkerel, ta tut mek te phandel dela!“

„Joj joj avka, ta te avħan late te cinkerel, ta bičħaven la! Angle late man hin feder latka!“

Avħa oj. Phenel:

„Mi pačinel pes tuke,“ phenel, „Švetsko kraso, andre miri,“ phenel, „loħa.“

Mek ča laħa andre loħa doavħa, leske chučihla andre men, čumidħa les:

„Janku riřirina, mek andre la dakero per salas a me džanás, kaj tu adaj aveha vař mangle a me avá tiri romņi.“

Zapņinda lođa, le frajcemirken mukla, imar džal. No sar terno muřř, raklo, na, odoj laha pes kamavkerlas, avka, hoj pokal' leha doavla, tel kola berřa kijo Grořo kralis, ta oj sas imar khabņi.

Avka phenel oj leske kavka:

„řun tu, romeja,“ bo imar avka sar rom, „te tu leske nařti poradzindał, hoj nařti leske kerdžal nič, me leha kerava figłos.“ Phenel: „Me akajso figłos kerava, kaj leske rači kerav than – a man hin magneticko bal – te leste thovav kerav than, te les na prečhinla miro bal dži tosara pre jepař, ta imar he tu chalo, he me čali.“

No miřtes, akaj tumenge imar avle kodi ko Grořo kral', Grořo kral' kamel la te čumidel, joj odcirdņa o muj, na, bo kaj, joj les na kamelas! Le Janku riřiriske phenel o Grořo kral' kavka:

„řun, akanake me džav pre poľuvka andro veř, tu laha ačuveha khere. Sar me avá pal e poľuvka, tu džaha pre poľuvka, a me laha ačuvá khere.“

„Miřtes!“ o Jankus riřiris, na?

No ta dži akanakes ča kavka chanas, pal o skamind beřenas, chanas, oj pal jekh taņiris, the ov pal jekh taņiris. Raři kerde than, oj kerđa than, thođa lesk'oda bal, tosara leske nane nič. T'imar oj bala čingernel, rovel:

„Joj,“ phenel, „Janku riřirina, imar the me čali, the tu chalo.“

No akanakes so?

„Nič,“ phenel, „tu,“ o Jankus riřiris lake, „tu romņi. Džanes, sar romņi khatar muřřeste. Zadža khatar leste gulones, čumidker les a phen, kaj barikaņi, kaj tut hin kajso muřř, kaj tuke te zaradzinel, kaj les hin kodi zor?“

Ta la sas ča somnakuno jilo andre late! La na sas manuřano jilo, sovnakuno jilo la sas. Phenel (oj) leske e romņi, kerđa chaben – pal jekh taņiris duj džene, imar laha chal. Koda Grořo kralis. Oj leha avka kerđa, kaj sar romņi, na? Phenel:

„Ta bari veca, romņije,“ phenel, „kaj tu manca dži akanake chahas ča tu pal jekh taņiris the me pal jekh taņiris. A akanake imar chas duj džene pal jekh!“

„Vař oda, bo som barikaņi, kaj zachudņom kajse romes, zorales muřřes. A phen mangle kaj tiri zor?“

„Aaa, diliņije, kodoj ča andre metla.“

Joj ila, čuřila kije metla, čumidkerlas kamukeri e metla.

„Aaa, tu diliñije, thov tele e metla, nane čačipen, kaj andre metla.“

„A tu,“ phenel, „mandar asas?!“

Joj avka leske. Gejla andre skriña, urdža čista kale gada sar pre šmerca:

„Tu džanes, kaj me som- somnakuno jilo že andre mande hin, a te mande žala, ta pukinla, merava.“

Ov la chudña pro vasta, ligenda la opre pro kher, pro štokos a phenel:

„No, romñije, dikh, so kodoj dikhes tel koda veš?“

„Ta dikhav kodoj,“ phenel, „jekh chañig barendar murimen a buter nič.“

„No dikhes, andal kodi chañigori avel pre sama dvanac ori jekh sovnakuno jeleños. Anel mange jekh džbankos mol, anel mange jekh ručňikos. Me kodi mol mušinav pre jekhvar te pijel avri a kole ručňikoha pes khosav pro duj seri, calo svetoskeri zor mande andro vast.“

Chudña joj les avka pro vasta, anda joj les avka tele. Ov, o Jankus riřiris, andre pivñica šunđa. Diña leske oj peskeri angrusti:

„Prekrucin, prekrucin!“

Prekrucinda e agrusci, chučile avri bištheštar orijaša:

„So kames, Janku riřirina?“

„Nič, ča kaj t'avav paš kodi chañig presne sar ela dvanac ori!“

Imar ov sas kodoj andre chañig. Anda o jeleños, anlas odi mol, ta ov preva-kerđa ke leste kode, bo jov sas princos zaklato:

„Kajse manušeske,“ phenel, „me kamav te sogalinel,“ phenel, „sar tu sal,“ phenel, „so andre khangeri boldo,“ phenel, „na kajse,“ phenel, „prepašnikoske, sar o Grošo kral! Ale te pijes kadi mol, na oddichñin, pij (tele) pre jekh dichos avri, a khos tut ole ručňikoha pre soduj seri.“

Sar pes khošťa, meng dikhla, sar kole jelenostar – pes demađa andre phuv – kerđa pestar somnakuno princos, pes občumidne, dža devleha, ačh devleha. A imar o jeleños, princos, gejla het, o ručňikos pro džbankos ačhila pro verchos. Imar e chañig na sas. Bo ima ov na sogalinlas ñikaske. Ov prekrucinda kodi angrusci, imar sas paš e romñi.

Avla o Grošo kral, jekh minuta pal o dvanac ori – dikhel kola veci kodoj opre. Žalatar leske pukinda o jilo. Kaj (radinda) la romñake, oda muľa. No akanakes mek ode prekruciñđa joj odi angrusci, prekrucinda, hoj kola orijaša te rozčhivkeren lestar koda mas pal calo svetos, kaj te na ačhel aňi jekh kokalocis. Avla kije romñi khere, bešťa laha pro graj, avla kijo dzeduškus, akurat mek pr'odi

luka zkinozinda, mek leske kerda mochtu, zmarda deskendar, zaparunda les.
Avla khere, phučel le dadestar la datar:

„Kaj o phrala?“

„Janku ričirina, muk len andal e bertena avri!“

Kajse bradi! Oholinkerde len, diña ohlaski te pisinel, kerde baro bijav. Bijav – jekh kurko pijenas, bašavnas, o Mižakos, o phuro baranos, (o lokok) pro bijav bašavlas. Te na mule dž'adađives dživen.